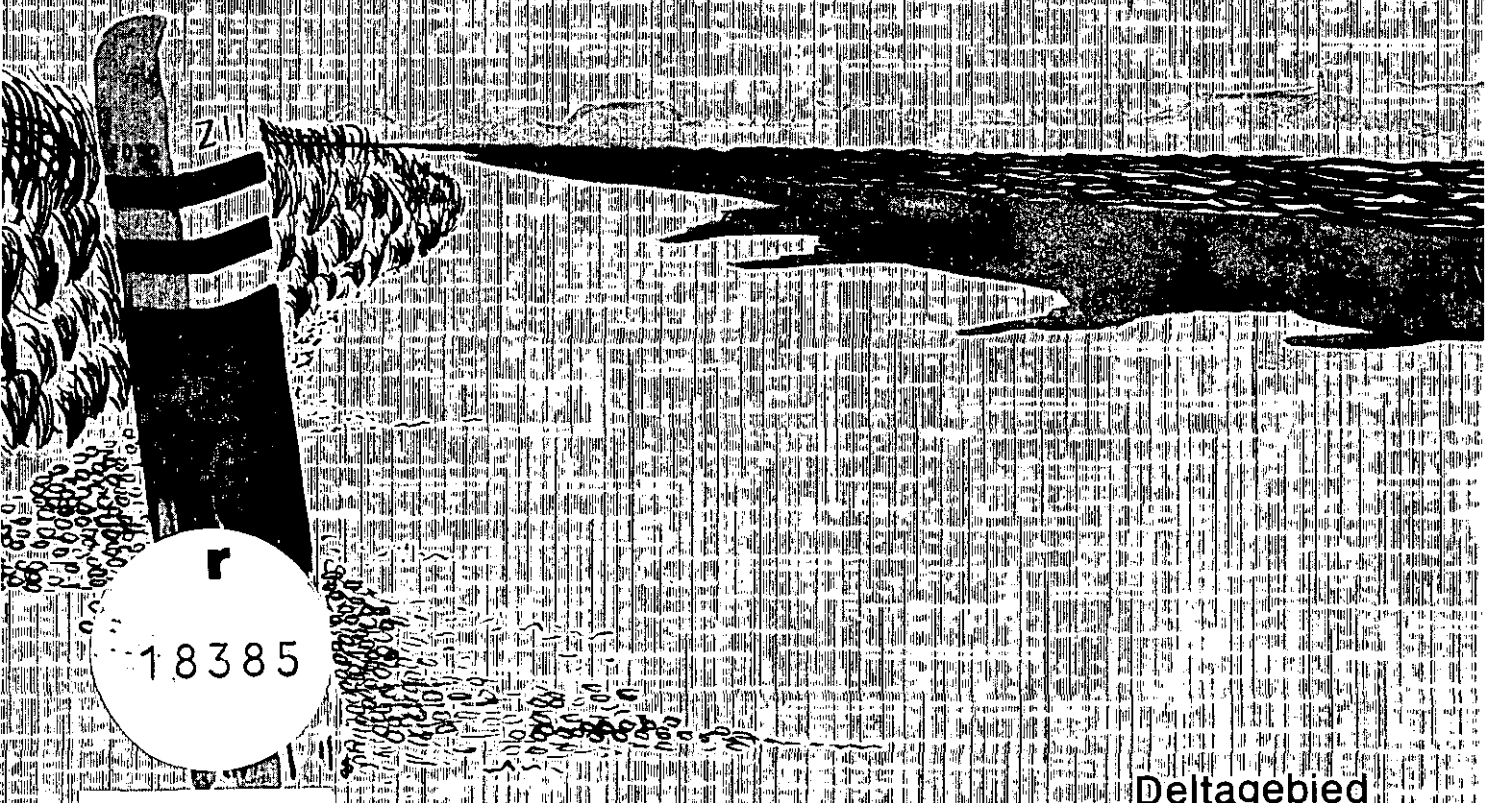

Inrichting Binnenschelde

Rijp-Rapport 1985 - 36 Abd

door Ir. J. C. van der Perk

r

18385

8520

voor de IJsselmeerpolders

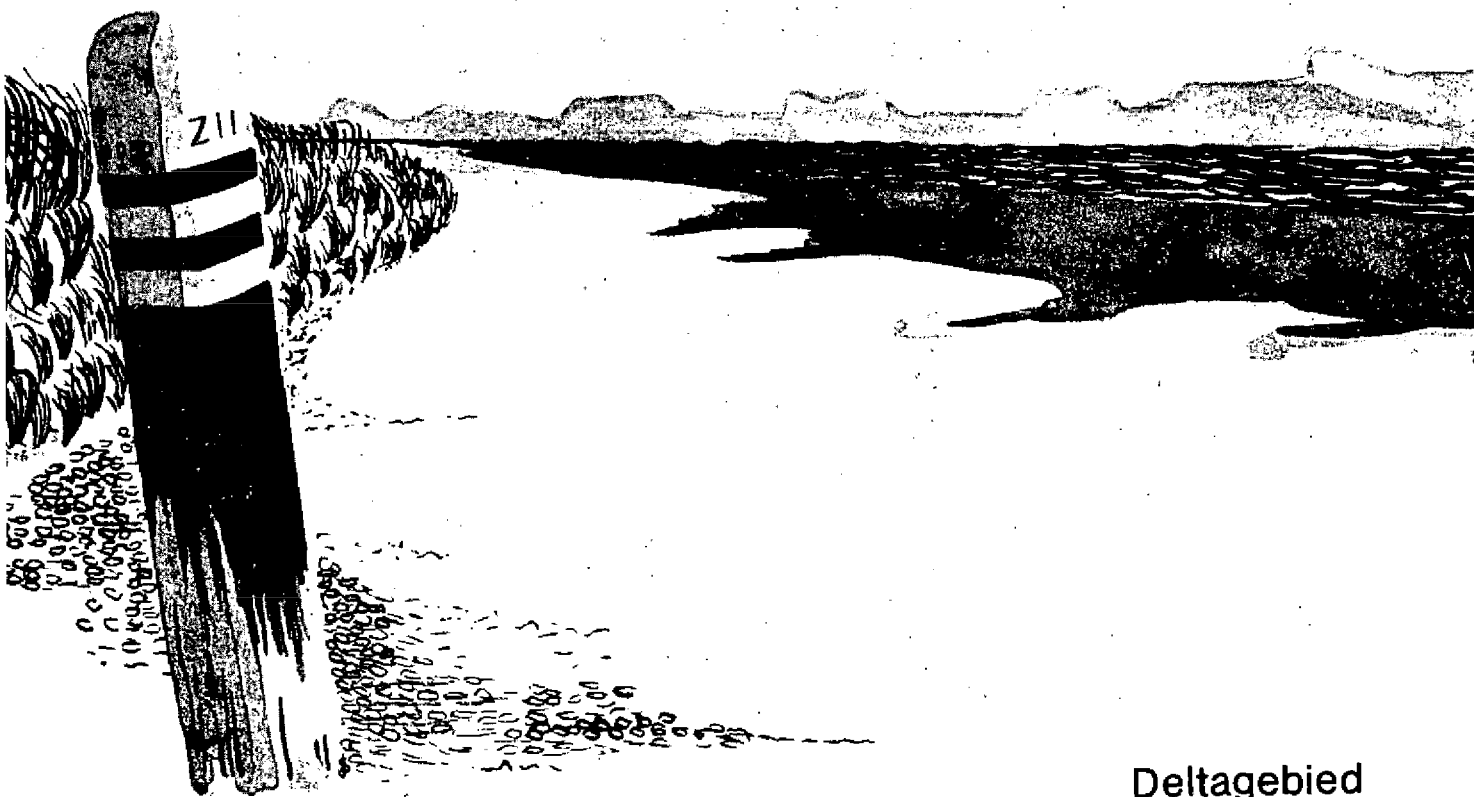
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Deltagebied

Inrichting Binnenschelde

Rijp-Rapport 1985 - 36 Abd

door Ir. J. C. van der Perk

Deltagebied

Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

IR
18385

8520

Referaat

Inrichting Binnenschelde / door Ir. J.C. van der Perk; Rijksdienst voor de IJssleempolders - Lelystad: R.IJ.P., 1985. 37 pag.: krt; tab.; 30 cm. - (R.IJ.P.-rapport; 1985 - 36 Abd).

De binnenschelde omvat het noordelijk deel van het in 1983 afgesloten Markiezaat. Het is gelegen in de gemeente Bergen op Zoom.

In dit rapport wordt de planvorming voor de recreatieve inrichting van dit gebied beschreven en in een kaartbeeld weergegeven...

Inhoud

INRICHTING BINNENSCHDELDE

VOORWOORD	7
INLEIDING	9
1. BESLUITVORMING TOT OP HEDEN	11
<u>1.1. Besluit B.C.M. over integratiestudie</u>	11
<u>1.2. Provinciaal kader voor inrichting</u>	12
<u>1.3. Sectorale planvorming</u>	15
2. INHOUDELIJKE UITGANGSPUNTEN VOOR INRICHTING BINNENSCHDELDE	17
<u>2.1. Standpunten B.C.M. voor de inrichting</u>	17
<u>2,2, Programma van eisen</u>	20
3. INRICHTINGSPLAN	23
<u>3.1. Planbeschrijving</u>	23
<u>3.2. Fasering</u>	26
4. BASISINRICHTING	27
<u>4.1. Planbeschrijving</u>	27
<u>4.2. Aanlegkosten, kostendragers en uitvoering</u>	28
<u>4.3. Overdracht en beheer</u>	28
5. <u>SAMENVATTING</u>	31
BIJLAGEN	33

Voorwoord

Sinds 1984 is de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders betrokken bij het (interim)-beheer en de inrichting van de domeingronden in het Markiezaatsgebied. Het opstellen van een inrichtingsplan voor de Binnenschelde - in het noordelijk deel van het Markiezaat gelegen randmeer - vond plaats in het kader van de activiteiten van de projectgroep Markin. De voorliggende nota is tot stand gekomen met medewerking van ing. H van der Flier werkzaam bij de Provinciale Planologische Dienst van de Provincie Noord-Brabant.

Inleiding

Deze nota schetst de planvorming voor de recreatieve inrichting van de Binnenschelde.

Behalve een globaal inrichtingsplan wordt tevens de basisinrichting nader uitgewerkt.

De nota is als volgt opgebouwd. Na de inleiding volgt een hoofdstuk waarin de besluitvorming die tot op heden plaats heeft gevonden is samengevat.

Het tweede hoofdstuk vormt een onderbouwing van het programma van eisen, zoals dat vanuit de recreatieve behoeften zal moeten worden gerealiseerd.

Het derde hoofdstuk bestaat uit een toelichting op het globale inrichtingsplan. In dit plan worden functies duidelijk gelocaliseerd en gedimensioneerd. Tevens wordt de fasering aangegeven.

De uitwerking van de 1e fase van het inrichtingsplan -de basisinrichting- komt in het vierde hoofdstuk aan de orde. In het laatste hoofdstuk wordt de nota kort samengevat.

1. Besluitvorming tot op heden

In dit hoofdstuk komt in de eerste paragraaf het besluit van de Bestuurlijke Commissie Markiezaat (B.C.M.) over de "Integratiestudie inrichting Binnenschelde" aan de orde.

Dit besluit vormt het uitgangspunt van deze nota. De B.C.M. heeft een keuze gemaakt voor één van de modellen die in deze studie waren opgenomen. De uitgangspunten van dit model en de aanbevelingen uit de integratiestudie voor verdere planvorming worden hier weergegeven.

In de tweede paragraaf wordt het provinciale kader voor de inrichting van de Binnenschelde aangegeven. De derde paragraaf vermeldt de plaats van dit plan in de sectorale planvorming van het ministerie van Landbouw en Visserij, de zogenaamde planningsprocedure openlucht-recreatie.

1.1. Besluit B.C.M. over integratiestudie

In juni 1984 heeft de B.C.M. de integratiestudie behandeld. Daarover is het volgende besloten:

1. de integratiestudie kan verder uitgewerkt worden in de opstelling van een inrichtingsplan;
2. het inrichtingsplan voor de Binnenschelde wordt ontwikkeld op grond van het in de integratiestudie gepresenteerde alternatief 3b;
3. via de Deltadienst zal de R.IJ.P. verzocht worden de technische voorbereiding van het werk, inclusief de kostenraming te verzorgen;
4. op basis van het door de R.IJ.P. opgestelde plan vind overleg plaats over de financiën en het toekomstig beheer en onderhoud;
5. vervolgens zal aan de R.IJ.P. gevraagd worden om de basisinrichting te doen uitvoeren;
6. parallel aan de uitvoering van de basisinrichting wordt onder auspiciën van de C.C.M. een totaal inrichtingsplan opgesteld voor de Binnenschelde en omgeving, dat tevens voorstellen omtrent eigendom en beheer zal bevatten.

De oorspronkelijke gebezigde termen zijn hier voor alle duidelijkheid gereduceerd tot twee n.l.:

- inrichtingsplan waar sprake is van het totaalplan voor het Binnenscheldegebied;
- basisinrichting waar sprake is van de concrete uitwerking van de eerste fase van het inrichtingsplan.

Inhoud van de Integratiestudie

Het in de studie ontwikkelde plan beperkt zich tot de Binnenschelde, die het in het Markiezaat gelegen Randmeer met de daarbij behorende oevers omvat.

Op grond van deelstudies op het gebied van waterhuishouding, zandwinning en openlucht-recreatie zijn verschillende inrichtingsalternatieven ontwikkeld.

De keuze van de B.C.M. viel op model 3b, dat als volgt kan worden gekenschetst:

- waterpeil N.A.P. + 0,75 m;
- minimaal grondverzet, dat wil zeggen zoveel mogelijk uitgaan van de oeverlijn die ontstaat na het opzetten van het water;
- werken met een sluitende grondbalans;
- bij situering van jachthaventje en stranden rekening houden met de aanwezige stikstofleiding.

De studie vermeldt dat het de bedoeling was om de hoofdfunctie van het gebied, de openluchtrecreatie, pas te beschrijven nadat een keuze ten aanzien van de modellen was gemaakt.

De studie eindigt met de volgende aanbevelingen:

- de opnamecapaciteit na inrichting van de Binnenschelde dient getoetst te worden aan het uitgangspunt dat de recreatieve druk op het Markiezaat moet worden afgeleid van het natuurgebied;
- de fasering van de uitvoering dient zodanig te zijn dat de gewenste zonering van het recreatie-object (oostelijk deel intensief, westelijk deel extensief) in alle inrichtingsstadia aanwezig is.
- het recreatief gebruik tot aan het voltooiën van de inrichting dient in overeenstemming te zijn met de bereikte waterkwaliteit; dit geldt met name voor de onderdelen oeverrecreatie en plankzeilen. De haalbaarheid van een faseringsschema dat is gebaseerd op een toename van het gebruik zal getoetst moeten worden aan de mogelijkheden om (blijvend) te voldoen aan de waterkwaliteitseisen;
- in het plan voor de uiteindelijke inrichting zowel na als gedurende de aanleg, moeten conflicten tussen de verschillende recreatievormen zoveel mogelijk vermeden worden, eventuele extra maatregelen daartoe dienen te worden aangegeven.

De gefaseerde aanleg en inrichting van de Binnenschelde dienen in relatie gebracht te worden met de in of nabij de Binnenschelde in uitvoering zijnde werken, zoals:

- de voltooiing van de speciebergings/landvorming in het Markiezaat, die onderdeel is van de aanleg van het spuikanaal Bath en waarvan de uitvoeringstermijnen gekoppeld zijn aan de uitvoering van de compartimenteringswerken;
- de aanleg van de hoofdontsluiting, afhankelijk van het realiseren van het zuidwestelijke deel van het randwegenstelsel van Bergen op Zoom in relatie met de verstedelijking op de Bergse Plaat en op de voor-oever bij de bestaande wijk Zeekant.
- het saneren van de nooduitlaat van de afvalwaterpersleiding en het overstort van stamriolen van de gemeenten Bergen op Zoom, alsmede het uit-slagwater van de Augustapolder.

Naast een uitgewerkt plan voor de aanleg en de inrichting dienen voorstellen te worden gedaan ten aanzien van:

- eigendom, beheer en onderhoud;
- een gedetailleerd financiëringsschema waarin verwerkt zijn de kosten van aanleg en inrichting en voor beheer en onderhoud in de verschillende fasen van aanleg;
- de verdeling van de kosten over verschillende instanties;
- de mogelijkheden om terreingedeelten die geen directe recreatieve functie hebben te privatiseren, teneinde de exploitatiekosten te reduceren.

1.2. Provinciaal kader voor inrichting

In mei is het concept uitwerkingsplan voor het Markiezaatgebied door gedeputeerde staten van Noord-Brabant in procedure gebracht. Hierin wordt voor de Binnenschelde een ruimtelijk kader op provinciaal niveau aangegeven. Ten aanzien van de inhoud van het plan in het algemeen en het onderdeel Binnenschelde in het bijzonder, kan het volgende worden vermeld.

In oktober 1981 is door de provinciale staten het Streekplan West-Brabant vastgesteld. Bij die gelegenheid heeft gedeputeerde staten de bevoegdheid gekregen het plan nader uit te werken. Deze uitwerking berust op artikel 4, lid 8 van de Wet op de ruimtelijke ordening. Tot uitwerking kan onder meer worden overgegaan indien nieuwe ontwikkelingen daartoe aanleiding geven (pagina 66 streekplan West-Brabant). Een uitwerking als hier bedoeld zal in overeenstemming moeten zijn met de hoofdlijnen en uitgangspunten van het streekplan.

De belangrijkste overwegingen om voor het Markiezaatsgebied tot uitwerking van het Streekplan West-Brabant over te gaan zijn de volgende:

a. in het streekplan is de gewenste ontwikkeling van het gebied globaal aangegeven.

Sinds de vaststelling van het streekplan is onder verantwoordelijkheid van de Bestuurlijke Commissie Markiezaat een visie op de inrichting en het beheer van het gebied tot stand gekomen en zijn maatregelen voorgesteld die kunnen leiden tot een verantwoorde uitvoering, rekening houdend met alle in het geding zijnde belangen. De uitwerking van het globale inrichtingsmodel heeft ertoe geleid dat ook de functies nader zijn uitgewerkt. Een aantal daarvan is bovengemeentelijk van betekenis. Het uitwerkingsplan legt de functies formeel vast;

b. de eerste periodieke evaluatie van het Streekplan West-Brabant heeft uitgewezen dat de projectie van de bouwplaats in het Markiezaat en de gekozen ruimtelijke inrichting waren gebaseerd op een vrij hoge verwachting ten aanzien van de bevolkingsgroei en de daarmee samenhangende woningbehoefte.

Een en ander heeft ertoe geleid dat de mogelijkheid om te komen tot een aanpassing van de structurele opbouw van het noordelijk deel van het Markiezaat wordt opgehouden. Een uitwerking biedt de mogelijkheid om de nieuwe inzichten met betrekking tot de verstedelijkingsproblematiek te presenteren in samenhang met de ontwikkeling van het Markiezaatsgebied als geheel. E.e.a. heeft inmiddels geleid tot de aanpassing van de ruimtelijke aanhaking van de Bergse Plaat aan de bestaande stad.

c. bij de realisering van het voor het Markiezaatsgebied uitgestippelde beleid is een groot aantal instanties betrokken. Een uitwerkingsplan is een bij uitstek geschikt middel om gemaakte afspraken met betrekking tot de ruimtelijke inrichting en de fasering van de uitvoering daarvan in de tijd vast te leggen en om de coördinatie tussen de betrokkenen ook in de toekomst te bestendigen.

Inhoud van het Uitwerkingsplan

Het beleid met betrekking tot het randmeer de Binnenschelde en tot de onderscheiden onderdelen die voor de inrichting van het meer van belang zijn is als volgt verwoord:

Bergse Plaat

In de periode 1983-1985 wordt specie die vrijkomt bij het graven van het Bathse Spuikanaal gebruikt voor landvorming in het Markiezaat. De specieberging heeft een zodanige vorm dat ter hoogte van de Augustapolder een brede landtong ontstaat (Bergse Plaat). Deze landtong vormt de basis voor een deel van de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad Bergen op Zoom.

Het randmeer

Een belangrijk uitgangspunt is dat de in het Markiezaatsgebied te verwachten recreatiedruk - zowel vanuit het bestaande als het nieuw te creëren stedelijk gebied - in hoofdzaak dient te worden opgevangen op een afgedamde waterplas in het noordelijk deel van het gebied. Het randmeer vervult deze functie. De recreatieve mogelijkheden van dit meer worden bepaald door het waterpeil en de vormgeving van de oevers. De precieze inrichting van het randmeer ligt thans nog niet vast. Wel geldt een aantal randvoorwaarden waarmee bij de verdere uitwerkingen rekening moet worden gehouden. Essentieel is dat zo goed mogelijk wordt ingespeeld op de behoefte aan voorzieningen voor de water- en oeverrecreatie in de regio westelijk Noord-Brabant. Voorts dient het gebied blijvend een functie te vervullen bij het afleiden van de recreatieve druk van het natuurgebied.

Er zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om in het randmeer een goede waterkwaliteit te bereiken. De te bereiken waterkwaliteit dient afgestemd te zijn op de toekomstige functie van het gebied voor de water- en oeverrecreatie. Deze zal te zijner tijd worden vastgesteld in het Provinciale Waterkwaliteitsplan.

Het randmeer is op de bij dit plan behorende kaart aangeduid als "gebied voor water en oeverrecreatie".

Het Markiezaatsgebied wordt aan de noordzijde begrensd door de noordelijke Markiezaatskade en aan de westzijde door de westelijke Markiezaatskade.

Vanwege de realisering van de bouwplaats Zoommeer is het gewenst dat de functie van hoofdwaterkering in het Markiezaatsgebied door beide kades wordt overgenomen. De noordelijke Markiezaatskade valt binnen het plangebied. In deze kade is een doorlaatmiddel aanwezig dat een belangrijke functie vervult in het waterhuishoudkundig beheer van het randmeer.

De kade is als gewenste hoofdwaterkering - samen met het doorlaatmiddel - in het plan opgenomen.

Het randmeer (en de Bergse Plaat) wordt voorts doorsneden door een stikstofleiding.

Inmiddels is parallel hieraan een zuurstofleiding gelegd. Beide leidingen zijn op een diepte gebracht welke de inrichting van de gebieden niet al te zeer belemmert.

Aan de noordostrand van het plangebied is voorts gelegen het toekomstige tracé van de goederenspoorlijn die loopt vanaf het hoofdspoorwegverbinding naar het industrieterrein Theodorushaven. Deze spoorwegverbinding is in het plan opgenomen.

Waterscheiding

De waterscheiding zal als scheiding tussen het randmeer en het zuidelijk gelegen natuurgebied moeten fungeren. Deze uitloper van de landtong zal zodanig worden ingericht dat beïnvloeding van het natuurgebied vanuit het randmeer wordt voorkomen.

De mogelijkheid tot aanleg van een onderhoudsweg en/of een fietspad wordt opgehouden. Eventueel zal ten behoeve van de waterhuishouding van het achterliggende gebied een afvoerkanaal door de waterscheiding moeten kunnen worden aangelegd. De waterscheiding is in het plan opgenomen.

De Molenplaat

De toekomstige functie van de Molenplaat is nog niet vastgelegd. De ligging van deze plaat stelt echter randvoorwaarden aan het gebruik. Uitgangspunt bij de inrichting is dat schadelijke invloeden op het natuurgebied worden voorkomen. Het gebied dient een functie te krijgen die afgestemd is op het natuurlijke karakter van de omgeving. Bescheiden voorzieningen ten behoeve van de openluchtrecreatie gericht op de water- en oeverrecreatie in het randmeer zijn mogelijk. De Molenplaat is op de plankaart aangeduid als gebied waarvan de functie nog nader dient te worden bepaald.

1.3. Sectorale planvorming

Het kader voor de recreatieve ontwikkeling van de Binnenschelde is de planningsprocedure openluchtrecreatie van het Ministerie van Landbouw en Visserij. E.e.a. uiteraard in relatie met de inzake het Markiezaatsgebied gemaakte bestuurlijke afspraken. De financiering van de uit te voeren werken zal deels via deze procedure verlopen. Derhalve een korte samenvatting van hetgeen aan de opzet van deze nota vooraf ging.

Op 10 juni 1983 verzocht het college van B. & W. van Bergen op Zoom om subsidie voor het opstellen van een recreatief deelplan voor de Binnenschelde. Dit verzoek werd door het streekgewest Westelijk Noord-Brabant ondersteund. Conform de planningsprocedure werd het subsidieverzoek via het college van G.S. aan de Minister van Landbouw en Visserij gericht. Het college plaatste bij de aanvraag enige kanttekeningen en reageerde overigens positief. De minister besloot hierop subsidie voor een recreatief deelplan beschikbaar te stellen. Overwegingen hiervoor waren de volgende:

1. recreatieve inrichting van de Binnenschelde is noodzakelijk ter compensatie in de regio vervallen recreatiemogelijkheden;

2. Inhoudelijke uitgangspunten voor inrichting Binnenschelde

2.1. Standpunten B.C.M. voor de inrichting

Zoals in het voorgaande hoofdstuk reeds is vermeld vormt het besluit van de B.C.M. over de "Integratiestudie inrichting Binnenschelde" het uitgangspunt voor de inrichting van dit gebied. Voor de inhoud van deze studie en het standpunt van de B.C.M. in deze wordt derhalve verwezen naar paragraaf 1.1..

Voor de inrichting van het Markiezaatsgebied (en daarmee ook voor de Binnenschelde) zijn echter nog een tweetal voorafgaande nota's van wezenlijk belang n.l.: het "Referentieplan Markiezaat" en het "Inrichtings- en Beheersplan voor de korte termijn (1983-1986)".

Referentieplan Markiezaat (1981)

Dit plan bevat ten behoeve van de inrichting en het beheer van het Markiezaatsgebied die maatregelen, die in het kader van de realisering van de Oosterscheldewerken nodig zijn om het gebied in een zodanige staat achter te laten, dat een hernieuwde ontwikkeling kan plaatsvinden en dat overlast voor de omgeving wordt voorkomen. Met behulp van het referentieplan wordt een inzicht gekregen in de kosten die door het Rijk aan de inrichting kunnen worden besteed.

De opstelling van het referentieplan werd enige jaren geleden met name van belang geacht om bij het uitwerken van ideeën voor inrichting en beheer, die verder gaan dan het in "nette" toestand achterlaten van het gebied - zoals bijvoorbeeld de stadslocatie op de Bergse Plaat - een juist beeld te krijgen van de (financiële) betrokkenheid en verantwoordelijkheid van het Rijk.

Alle aan het overlegkader Markiezaat participerende instanties hebben in principe ingestemd met dit plan.

I.B.M.-nota (1982)

Het "Inrichtings- en beheersplan voor de korte termijn (1983-1986)" bevat voorstellen inzake te nemen inrichtings- en beheersmaatregelen, waarbij geanticipeerd wordt op ontwikkelingen die in de fase na 1986 hun beslag zullen krijgen:

- stedenbouw en recreatie in het noorden;
- natuur en extensieve recreatie in het overige deel van het Markiezaatsgebied.

De I.B.M.-nota steunt mede op het referentieplan.

Uitgangspunt daarbij is dat de bijdragen van de rijkspartners gebaseerd is op het referentieplan.

Alle aan het overlegkader Markiezaat participerende instanties hebben zich in hoofdlijnen geconformeerd aan de I.B.M.-nota. Zij hebben zich verbonden in beginsel aan de uitvoering van alle in dat plan aanbevolen maatregelen medewerking te verlenen.

Doorlichting van de I.B.M.-nota en het referentieplan, afgezet tegen de inmiddels verrichte werkzaamheden, leidt voor het noordelijk deel van het Markiezaatsgebied tot het volgende overzicht (zie notitie "Organisatiestructuur overlegkader Markiezaat, 2 april 1985):

1. regeling interimbeheer;
2. regeling definitief beheer droogvallende gronden, Bergse Plaat en Waterscheiding;
3. regeling definitief waterkwaliteits- en kwantiteitsbeheer;

4. opstellen van inrichtings- en beheersplan Binnenschelde;
5. regeling beheer noordelijke Markiezaatskade (inclusief doorlaat-middel) en waterkering Molenplaat.
2. voortgang van de activiteiten in het Markiezaatsgebied dwingen tot het op korte termijn beschikken over een inrichtingsplan;
3. overigens moet worden opgemerkt dat het deelplan als "op korte termijn ter hand te nemen actiepunten" in het basisplan openluchtrecreatie wordt aangemerkt. Dit basisplan was op 13 december 1982 door de gewestraad vastgesteld.

Bij de toezegging werd gesteld dat de relatie met de Molenplaat, Kijk in de Pot en de Princesseplaat zoveel mogelijk bij de planontwikkeling betrokken dient te worden, conform de formulering van het actiepunten in het basisplan.

Het streekgewest bood op 9 januari 1985, mede namens de gemeente Bergen op Zoom, het deelplan Binnenschelde en omgeving aan. Dit deelplan omvat drie basisstudies (zandwinning, waterhuishouding en recreatie) en een integratiestudie die de basisstudies tot een samenhangend plan verbindt. Het streekgewest en de gemeente Bergen op Zoom verzochten om het deelplan te accepteren voor verdere uitwerking. G.S. berichtte de Minister van Landbouw en Visserij hierop dat het niet zinvol lijkt om een inhoudelijk oordeel over het voorliggende deelplan uit te spreken. In opdracht van de Bestuurlijke Commissie Markiezaat werd namelijk inmiddels gewerkt aan een inrichtingsplan voor de Binnenschelde. Het deelplan vormt evenwel een belangrijke bouwsteen voor het door de B.C.M. op te stellen plan voor de Binnenschelde.

Deze nota omvat zowel het definitieve inrichtingsplan (deelplan) als de uitwerking van de eerste fase - de basisinrichting (objectplan) -.

Ter toelichting hierop het volgende:

1. Regeling interimbeheer

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (R.W.S. c.a. R.IJ.P.) draagt zorg voor het interimbeheer.

In concreto betekent dit onder andere dat ten behoeve van de basisinrichting van de Binnenschelde de R.IJ.P., overeenkomstig de daarover in de B.C.M.-vergadering van 4 juni 1984 gemaakte afspraken, op grond van het in de door de projectgroep MARKIN opgestelde "Integratiestudie Inrichting Binnenschelde en omgeving" gepresenteerde alternatief 3b (N.A.P. + 0,75 m) de technische voorbereiding van het werk (inclusief kostenraming) zal verzorgen.

Op basis van een door de R.IJ.P. opgesteld plan kan vervolgens overleg plaatsvinden over de financiën en het toekomstig beheer, onderhoud en eigendom.

2. Regeling definitief beheer droogvallende gronden, Bergse Plaat en Waterscheiding

a. Gronden Binnenschelde

Als bestuurlijk overeenstemming bestaat over het eerdergenoemd door de R.IJ.P. op te stellen plan, de kostendragers bekend zijn, de kosten, het toekomstig beheer en eigendom geregeld zijn, dan

kan overdracht aan Bergen op Zoom plaatsvinden. Dit wordt gemeld in C.C.M. en B.C.M..

b. Waterscheiding

In de I.B.M.-nota is hierover bepaald dat de waterscheiding tussen het randmeer en het zuidelijk natuurgebied in beheer zal komen bij Staatsbosbeheer (c.q. Stichting Brabants Landschap) in overleg met de gemeente Bergen op Zoom. Nader overleg inzake eigendom moet nog plaatsvinden.

Voorstel: de daadwerkelijke overdracht kan plaatsvinden na het gereedkomen van de werken van Rijkswaterstaat. Deze overdracht kan in onderling overleg tussen Rijkswaterstaat, Dienst der Domeinen, Ministerie van Landbouw en Visserij, Stichting Brabants Landschap en Bergen op Zoom geschieden.

c. Bergse Plaat

De verkoop van dit gebied aan de gemeente Bergen op Zoom heeft inmiddels plaatsgevonden; daarbij heeft de gemeente Bergen op Zoom zich in principe bereid verklaard tot overname van beheer en onderhoud van de Binnenschelde tegen nader overeen te komen voorwaarden. Voltooide delen van de landvorming zullen onmiddellijk in beheer en onderhoud van de gemeente Bergen op Zoom komen.

3. Regeling definitief waterkwantiteits- en kwaliteitsbeheer

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (R.W.S.) bereidt, na overleg met de provinciale besturen en toekomstig beheerder, een wetsontwerp ter regeling van de overdracht van waterkwaliteits- en -kwantiteitsbeheer voor.

4. Inrichtings- en beheersplan Binnenschelde

a. Basisinrichting

Voorstel: de R.W.S./R.I.J.P. ontwikkelt in overleg met de toekomstige beheerders en Markin een plan voor de basisinrichting van de Binnenschelde met bijbehorende kostendragers. Voorts wordt door de R.W.S. een overeenkomst opgesteld voor de regeling van het beheer, onderhoud en eigendom. Nadat over genoemde zaken overeenstemming bestaat, kan met de uitvoering van de basisinrichting worden begonnen. De resultaten van een en ander worden in de C.C.M./B.C.M. gemeld.

b. Inrichtingsplan

Voorstel: Bergen op Zoom kan de invulling (= nadere planvorming) vervolgens op zich nemen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de geijkte ruimtelijke planvormingslijnen en sectorlijnen.

c. Bergse Plaat

Bergen op Zoom regelt de inrichting van dit gebied via vaststelling van één of meerdere bestemmingsplannen.

5. Noordelijke Markiezaatskade

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (R.W.S.) bereidt, na overleg met de provinciale besturen, toekomstig beheerder en de gemeente Bergen op Zoom, een wetsontwerp ter regeling van de overdracht voor.

2.2. Programma van eisen

Deze paragraaf welke is gebaseerd op de drie bovengenoemde (2.1.) nota's vormt een uitwerking en een onderbouwing van de wensen die vanuit de openluchtrecreatie aan de Binnenschelde en omgeving gesteld moeten worden. Deze worden nog niet vertaald naar concrete locaties. Dat vindt plaats in het volgende hoofdstuk.

Functie van het object

De Binnenschelde vormt de belangrijkste recreatievoorziening die in het streekgewest Westelijk Noord-Brabant gerealiseerd zal worden in de komende periode van 10 jaar. Dit blijkt uit het basisplan. Ook in het provinciale beleidsplan voor recreatie en toerisme van de provincie (M.P.O./T.R.O.P.) heeft dit project een bijzondere plaats. Het wordt als speerpunt aangegeven. De functie die de Binnenschelde moet ontwikkelen, nu de mogelijkheden voor recreatie in het Markiezaat bijna volledig vervallen, is van belang voor de inwoners van de regio, en voor de bevolking van Bergen op Zoom en omliggende gemeenten in het bijzonder,

Compensatie voor recreatiemogelijkheden die elders aanwezig waren (onder andere De Duintjes te Woensdrecht en het Oosterscheldestrand te Halsteren) zal hoofdzakelijk hier plaats moeten vinden.

De volgende recreatie-activiteiten zullen worden besproken:

1. oeverrecreatie;
2. watersport;
3. sportvisserij;
4. overige recreatievormen.

1. Oeverrecreatie

Bij de aanwezigheid van een toegankelijke en goed bereikbare oever zal het gebruik van de Binnenschelde door de regionale bevolking groot zijn.

Aanleg van stranden van voldoende omvang op plaatsen die daar functioneel het meest voor in aanmerking komen is gewenst ter regulering van deze vorm van openluchtrecreatie. Door middel van beperking van de parkeercapaciteit en het voorzieningenniveau op het strand tot het noodzakelijke niveau, zal de functie afgestemd moeten worden op de feitelijke regionale behoefte, en geen aantrekkelijke werking hebben voor dagrecreanten van elders. De capaciteit van de stranden dient in eerste instantie afgestemd te worden op de capaciteit van de te compenseren strandmogelijkheden, waarbij tevens rekening gehouden wordt met een normale ontwikkeling van het bezoek als gevolg van bevolkingsgroei etc.

Uitgegaan moet worden van 3.000 à 4.000 oeverrecreanten op een maatgevende dag. Als dat aantal wordt gerelateerd aan de huidige bevolking van de gemeente Bergen op Zoom, komt dat neer op 6 tot 8 procent. In het structuurschema Openluchtrecreatie, deel d wordt uitgegaan van 10% deelname aan de oeverrecreatie, maar daarin is begrepen het bezoek aan openluchtwembaden, Noordzeestranden en dergelijke.

Ook in de omgeving van Bergen op Zoom zullen in de nabije toekomst oeverrecreatiegebieden ontstaan, waardoor de behoefte aan dergelijke recreatiemogelijkheden uit de omliggende plaatsen niet volledig op de Binnenschelde hoeft te zijn gericht. Bij de berekeningen zal

uitgegaan worden van een bezoekersaantal van 3.000 à 4.000 oeverrecreanten op een zogenaamde maatgevende dag. In de nota "Behoefteteraming op het gebied van de openluchtrecreatie, herziening 1984" wordt ook van een dergelijk aantal uitgegaan.

Er zijn twee delen van de Binnenschelde die zich gezien de situering voor oeverrecreatie lenen: een deel dat grenst aan Kijk in de Pot en een deel dat tegen de Molenplaat is aangelegen. Gezien de verdeling van de bevolking en de bereikbaarheid van beide locaties, is een verdeling van $\frac{3}{4}$ van het bezoek aan het zuidoostelijk gelegen strand en $\frac{1}{4}$ aan het noordwestelijke reëel.

In de nota "Behoefteteraming op het gebied van de openluchtrecreatie, herziening 1984" wordt uitgegaan van de capaciteit voor stranden van ca. 750 personen per ha per dag. Gezien de ligging van de Binnenschelde ten aanzien van Bergen op Zoom mag hier van een enigszins hogere capaciteit van 750 à 1.000 pers./ha/dag uitgegaan worden.

Het strand in het noordwesten zal derhalve ca. 1 ha en bij een breedte van 50 ca. 200 meter moeten bedragen; het strand in het zuidoosten ca. 3 ha, en ca. 600 meter bij een breedte van 50 meter.

De parkeeraccommodatie waarop moet worden gerekend is in het zuidoosten 500 parkeerplaatsen, dus ruim één hectare parkeerterrein. ($\frac{2}{3}$ van het bezoek op het drukste moment tegelijkertijd aanwezig; $\frac{2}{3}$ van het bezoek per auto; gemiddeld 3 bezoekers per auto); in het noordwesten 200 parkeerplaatsen ($\frac{2}{3}$ van het bezoek op het drukste moment tegelijkertijd aanwezig; $\frac{9}{10}$ van het bezoek per auto; gemiddeld 3 bezoekers per auto) daarvoor is een parkeerterrein van $\frac{1}{2}$ ha nodig.

Uitgangspunt voor een recreatieve inrichting van de Binnenschelde is dat de kwaliteit van het water moet voldoen aan de eisen gesteld aan zwemwater in de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren en in de Wet Hygiëne en Veiligheid Zwemgelegenheden (zie bijlage).

In het provinciale waterkwaliteitsplan staat dat voor de Binnenschelde de functie zwemwater wordt overwogen, nadat onderzoek naar de mogelijkheid hiertoe heeft plaats gevonden.

Bij overdracht van het kwaliteitsbeheer van dit oppervlakte water van het Rijk naar de provincie c.q. het Hoogheemraadschap West-Brabant dient hieromtrent duidelijkheid te bestaan.

2. Watersport

De Binnenschelde zal gezien de aard en de omvang van het meer vooral een belangrijke rol spelen voor de kleinere watersport. Met name het plankzeilen en het varen met kleinere boten (< 7 m) zal op dit meer plaatsvinden.

Van alle recreatievormen heeft zich in de afgelopen periode het plankzeilen wellicht het sterkst ontwikkeld. Een beperking bij de groei wordt gevormd door de beschikbare mogelijkheden om met name op korte afstand van de woonomgeving van de zeilplank gebruik te maken. Het aantal plankzeilmogelijkheden in westelijk Noord-Brabant is beperkt. Alleen al vanuit Bergen op Zoom zelf zal in de nabije toekomst kunnen worden gerekend op ongeveer 500 surfers met 200 à 300 surfplanken, die de Binnenschelde op een mooie dag zullen kiezen als locatie. Daarnaast zal voor de inwoners uit de omgeving een behoefte aan ruimte om te surfen bestaan (indicatie: 300 personen). Uit een oogpunt van spreiding en bereikbaarheid is het gewenst ook hier van twee locaties uit te gaan; één in het zuidoosten, bedoeld voor 200 à 300 surfplanken per dag, en één in het noordoosten, waar met de komst

van 100 à 200 planken rekening moet worden gehouden. De oppervlakte van de Binnenschelde vormt bepaald geen belemmering voor deze aantallen zeilplanken. Meer beperkend is de oeverlengte. Als norm geldt 40 à 50 zeilplanken per 100 m¹ oeverlijn. De benodigde strandlengte bedraagt ongeveer 250 meter in het noordwesten en ruim 400 meter in het zuidoosten. Parkeercapaciteit voor de surfers 1/2 ha in zuidoosten en 1/4 ha in het noordwesten. Een goede bereikbaarheid van deze oevers voor auto's met surfplanken is gewenst. Het surfstrand en het oeverrecreatiestrand dienen bij voorkeur in elkaars verlengde te worden gesitueerd.

Gezien de omvang en de diepte van de Binnenschelde is hier ook de mogelijkheid aanwezig voor het varen met kleine boten. Het accent zal daarbij liggen op de kleinere zeilboten (<7 m). Het feit dat er geen verbinding naar het Zoommeer komt vormt een reden voor een tot de regio beperkte belangstelling voor dit water. Daarbij spelen de alternatieve mogelijkheden in Zeeland ook een rol. Het is reëel om uit te gaan van een jachthaven met een ligplaatscapaciteit van ongeveer 200 à 300 ligplaatsen. Vanuit de bevolking van met name de gemeente Bergen op Zoom bestaat hiervoor waarschijnlijk belangstelling. Een dergelijke omvang vormt bovendien wellicht een exploitabele eenheid. Nader zal moeten worden onderzocht of hier een particuliere exploitatie mogelijk is, of dat exploitatie door een vereniging hier de voorkeur verdient. Een dergelijke exploitabele eenheid zal in het deelplan een plaats kunnen krijgen, maar wordt niet in het kostenoverzicht meegenomen. Bij de situering en inrichting van een jachthaven dient rekening te worden gehouden met de surflocaties, teneinde conflictsituaties te voorkomen.

3. Sportvisserij

Volgens het deelplan Hengelsport (uitwerking van het basisplan openluchtrecreatie) dienen in de Binnenschelde aanvullende voorzieningen gerealiseerd te worden t.b.v. de oevervisserij (ca. 100 visplaatsen) en de bootvisserij (ca. 50 ligplaatsen + trailerhelling). Oevervisplaatsen vragen een zekere beschutting en water van voldoende diepte. Enige parkeeraccommodatie in de directe omgeving is gewenst. De plaatsen waar sportvisserij moet worden gesitueerd, dienen op zekere afstand te liggen van de andere recreatie-activiteiten. Mogelijkheid tot het in beheer en onderhoud geven van een bepaald stuk oever aan een visvereniging kan worden overwogen.

Een deel van de Waterscheiding in het westen zou voor de oevervisserij kunnen worden gebruikt en de oever nabij de waterschans. Voor bootvisserij kan ruimte ingeruimd worden binnen de bovengenoemde jachthaven.

4. Overige recreatievormen

De wens om rond de Binnenschelde te kunnen fietsen zal zeker vanuit de bevolking van Bergen op Zoom bestaan. Daarvoor is het noordzakelijk dat er fietspaden worden aangelegd rondom het gebied, die aan de verschillende concentratiepunten aanhaken. Daarmee is tevens doelgericht recreatieverkeer via deze paden mogelijk. Op bepaalde landschappelijk aantrekkelijke plaatsen zal door middel van een picknickset, een rustplaats voor de fietsers kunnen worden aangebracht. Voor het wandelen langs de oevers kunnen deze voorzieningen tevens een rol spelen.

3. Inrichtingsplan

3.1. Planbeschrijving

De functies die in het programma van eisen zijn toegedacht aan de Binnenschelde zijn voor het merendeel slechts goed te verwezenlijken, indien een meer van voldoende omvang en waterdiepte kan worden gecreëerd. Hierover is in 1984 door de B.C.M. besloten om het inrichtingsplan te doen ontwikkelen op grond van het in de Integratiestudie gepresenteerde alternatief 3b.

Waterpeil

In dit alternatief wordt uitgegaan van een waterpeil van N.A.P. + 0,75 m. Teneinde voldoende waterdiepte te verkrijgen vormde ook bij dit alternatief het grondverzet een zeer aanzienlijke post die het - in eerste instantie - beschikbare bedrag (Referentieplan) verre te boven ging.

Om deze kostenpost te minimaliseren zijn de mogelijkheden van het instellen van een nog hoger peil onderzocht. Hierbij is gebleken dat een peil van N.A.P. + 1,50 m technisch realiseerbaar is.

De voordelen van een dergelijk hoog peil zijn:

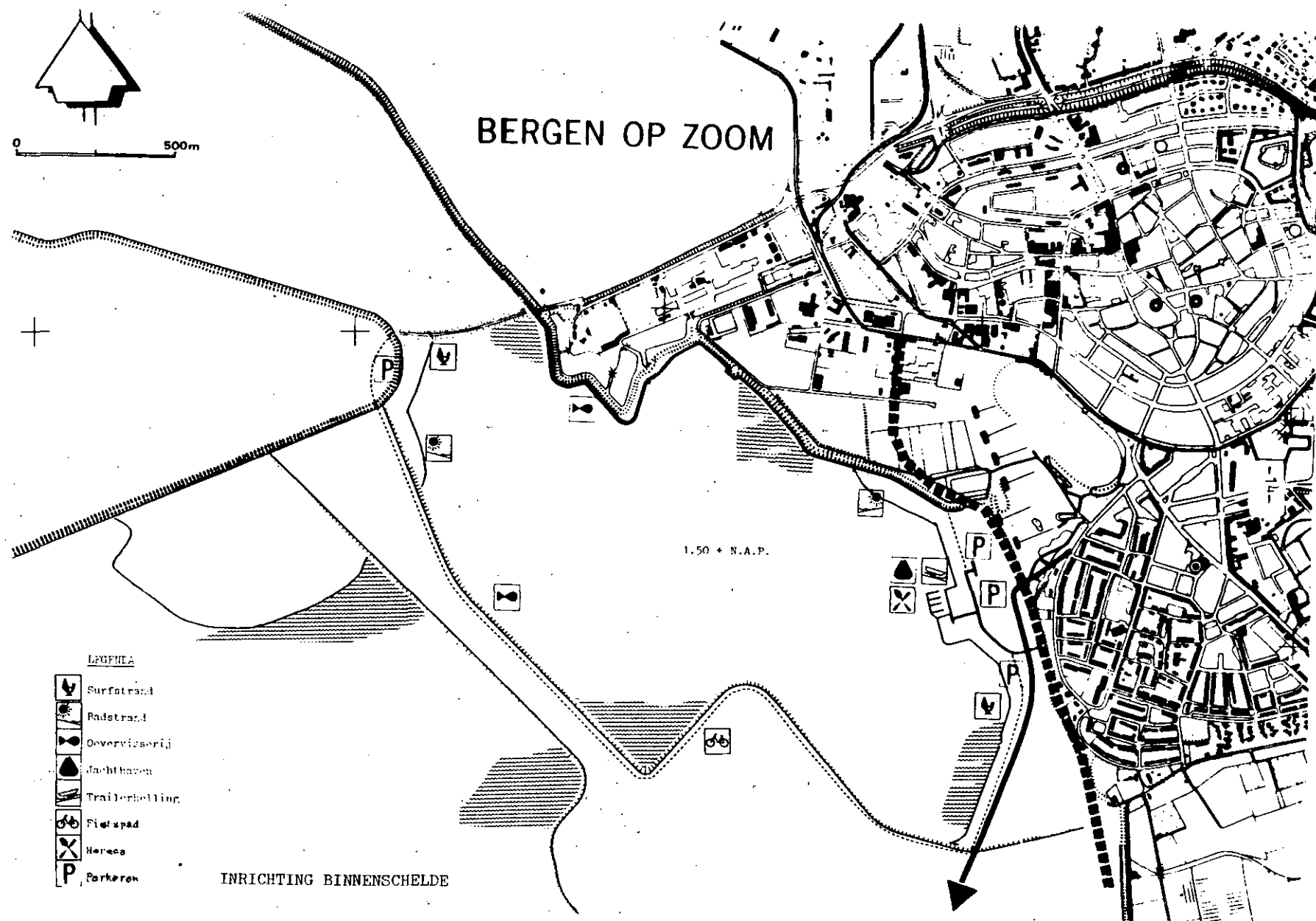
- geen grondverzet nodig voor het op diepte brengen van het recreatiemeer;
- grondverzet ten behoeve van ophogingen kan in grotere laagdikten worden gewonnen hetgeen de prijs per m³ verlaagt; een relatief geringe verdieping van een groot gedeelte van het meer is bij een hoog peil niet meer aan de orde;
- strandaanlag kan door middel van ophoging worden gerealiseerd; in het huidige bodemprofiel waarvan het lutumgehalte ter plaatse van de strandzone met de diepte toeneemt, behoeft niet te worden gegraven;
- het voor ophoging benodigde zand kan in de Binnenschelde worden gewonnen, waarbij tegelijkertijd de oppervlakte dieper (> 2,00 m) water wordt vergroot. Dit zal de oppervlakte waar eventueel waterplantengroei kan optreden verminderen.

De consequentie van een hoog peil is uiteraard dat een pomp moet worden geplaatst om het meer op peil te houden en dat de kaden van Bergse Plaat en Waterscheiding dienen te worden opgehoogd. Deze kaden dienen aan de meerzijde voorzien te worden van extra oeverbescherming en aan de binnenzijde van een kwelsloot of een drain, teneinde voldoende drooglegging van het aanliggende deel van de Bergse Plaat en de Waterscheiding te bewerkstelligen.

De hiermee gemoeide kosten zijn echter in alle gevallen lager dan een post grondverzet bij een vergelijkbaar plan met een lager peil. Derhalve wordt in het voorliggende inrichtingsplan (zie figuur op blz. 24) uitgegaan van een waterpeil van N.A.P. + 1,50 m. Hierdoor ontstaat een meer van ca. 170 ha waarvan de waterdiepte als volgt is te karakteriseren:

- dieper dan 0,50 m : 98%
- dieper dan 0,75 m : 95%
- dieper dan 1,00 m : 80%

Door het voor de strandaanleg benodigde zand in de Binnenschelde te winnen kan de wateroppervlakte met een diepte van meer dan 1,00 m worden vergroot tot 85% à 90%.

Voor de categorie watersport zoals in het programma van eisen genoemd (zeilplanken, kleine zeilboten etc.) betekent dit dat het meer voor het overgrote deel bevaarbaar is.

Om het meer met name in het zomerseizoen op peil te kunnen houden dient water vanuit het Zoommeer in de Binnenschelde gepompt te kunnen worden. Deze pompopstelling is geprojecteerd aan de Westelijke Markiezaatskade met een watergang over de Molenplaat naar de Binnenschelde. Een pompopstelling aan de Noordelijke Markiezaatskade lijkt i.v.m. de te verwachten waterkwaliteit in dat deel van het Zoommeer een minder goede oplossing.

Waterkwaliteit

Omtrent de te verwachten waterkwaliteit in de Binnenschelde het volgende:

Hoewel de afwatering van de Augustapolder (incl. riooloverstorten) afgeleid zal worden naar het Zoommeer en het Binnenscheldewater derhalve aan de bacteriologische normen voor zwemwater zal kunnen voldoen, bestaat nog enige onzekerheid of de norm voor de helderheid van het water (een zichtdiepte van gemiddeld tenminste 1 meter in het zomerhalfjaar) gehaald kan worden. Onzekere factoren zijn: de kwaliteit van het in te pompen Zoommeerwater, de hoeveelheid in te pompen water en de fosfaatbelasting vanuit het bodemslib van de Binnenschelde.

Afhankelijk van het fosfaatgehalte van het Binnenscheldewater, veroorzaakt door de drie genoemde factoren ontstaat in meer of mindere mate algengroei, hetgeen de zichtdiepte beïnvloedt.

Op grond van de huidige prognoses mag een zichtdiepte verwacht worden van 0,50 à 0,80 m (zie bijlage). Aangezien de waterkwaliteit wel voldoet aan de kwaliteitsnormen wordt voorgesteld de praktijksituatie af te wachten om zonodig in een later stadium aanvullende maatregelen te nemen.

Stranden

De aanleg van stranden is zoals in het programma van eisen reeds verwoord, voorzien op een tweetal locaties n.l. een locatie aan de zuidoostzijde van de Binnenschelde en een locatie aan de noordwestzijde.

Vanwege de ligging nabij de stad is de zuidoostelijke locatie nabij Kijk in de Pot gekozen als hoofdlocatie; de locatie nabij de Molenplaat wordt als nevenlocatie aangemerkt.

Op beide locaties wordt een scheiding van baders en surfers voorgesteld. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het surfen op het badstrand niet mogelijk is, maar dat een zekere menging van surfers en baders op het surfstrand onvermijdelijk is. E.e.a. houdt in dat de in het programma van eisen genoemde strandoppervlakte/lengte voor baders deels apart badstrand en deels in combinatie met het surfstrand zal moeten worden aangelegd.

Op de hoofdlocatie nabij Kijk in de Pot is derhalve een badstrand van ca. 500 m en een surfstrand van eveneens ca. 500 m voorgesteld. Tussen beide strandgedeelten zijn de centrumvoorzieningen geprojecteerd. Hierbij wordt gedacht aan een horecavoorziening, een jachthaven/visbotenhaven en een trailerhelling etc.

De ontsluiting van de hoofdlocatie geschiedt door een aantakking op de geprojecteerde weg vanaf de Scheldelaan naar de Bergse Plaat. Deze weg takt op haar beurt weer aan op de geplande Randmeerweg. Op deze wijze is een goede bereikbaarheid voor zowel de lokale bevolking als de regio gewaarborgd. Via een interne ontsluitingsweg vindt het parkeren plaats op een aantal parkeerplekken/-stroken parallel aan het strand.

De nevenlocatie is eenvoudiger van opzet. Er is een badstrand van ca. 150 m en een surfstrand van ca. 300 m geprojecteerd. De ontsluiting vindt plaats via de weg over de Noordelijke Markiezaatskade terwijl parkeergelegenheid op de Molenplaat is voorzien.

Overige recreatie

De oevervisserij vindt in dit inrichtingsplan een plaats langs de Waterscheiding en nabij de Waterschans.

Tenslotte is voor fietsers en wandelaars een pad voorzien vanaf de Noordelijke Markiezaatskade via de Waterscheiding naar de Bergse Plaat waardoor men rond de Binnenschelde kan gaan.

3.2. Fasering

Het programma van eisen en het daarop gebaseerde inrichtingsplan omvat meer recreatievoorzieningen dan de mogelijkheden die als gevolg van de compartimenteringswerken zijn weggevallen en tevens meer dan voor het afleiden van de recreatieve druk op het natuurgebied noodzakelijk is.

De in het Referentieplan gemaakte (financiële) afspraken zijn echter met name bedoeld om het realiseren van compenserende en afleidende recreatievoorzieningen mogelijk te maken. Het Rijk zal deze voorzieningen bekostigen, mits voldaan wordt aan de financiële randvoorwaarden c.q. beperkingen.

De eerste fase van het inrichtingsplan - de basisinrichting - dient dan ook in dat kader geplaatst te worden.

De basisinrichting omvat de volgende elementen:

1. het creëren van een recreatiemeer waarvan het overgrote deel bevaarbaar is voor de (kleinere) watersport;
2. de aanleg van een deel van het badstrand;
3. de aanleg van een deel van het surfstrand;
4. de aanleg van de bijbehorende parkeervoorzieningen;
5. de aansluiting van deze parkeervoorzieningen op de bestaande c.q. nog te realiseren infrastructuur;
6. de aanleg van nutsvoorzieningen t.b.v. sanitaire voorzieningen;
7. de aanleg van een trailerhelling.

Door derden kan hieraan worden toegevoegd:

- de bouw van een horecagelegenheid;
- de aanleg van een jachthaven/visbotenhaven;

4. Basisinrichting

4.1. Planbeschrijving

Aangezien het Binnenscheldegebied bij het huidige waterpeil (ca. N.A.P.) slechts voor een zeer klein gedeelte bevaarbaar is, is het creëren van een recreatiemeer dat grotendeels bevaarbaar is het belangrijkste element van de basisinrichting (zie bijlage). Om dat te bereiken wordt zoals in hoofdstuk 3 reeds is vermeld uitgegaan van het opzetten van het waterpeil tot N.A.P. + 1,50 m. Daartoe worden de kaden van Bergse Plaat en Waterscheiding verhoogd en voorzien van extra oeverbescherming. Teneinde een voldoende drooglegging van het aangrenzende deel van beide gebieden te garanderen wordt aan de binnenzijde van de kade een kwelsloot of een drain aangelegd.

De pomp welke nodig is voor het op peil houden van de Binnenschelde is geprojecteerd aan de Westelijke Markiezaatskade. Via een watergang over de Molenplaat stroomt het water naar de Binnenschelde. T.a.v. de strandlocaties is een keuze gemaakt door in eerste instantie hoofdlocatie nabij Kijk in de Pot tot ontwikkeling te brengen. Als basisvoorziening is hier zowel een badstrand van ca. 400 m lengte als een surfstrand van ca. 400 m lengte ontworpen. Tussen beide strandgedeelten wordt een plateau van ca. 1½ ha gecreëerd. Dit plateau biedt ruimte voor de bouw van een horecagelegenheid, de aanleg van een jachthaven etc..

Als basisvoorziening wordt de aanleg van een trailerhelling en de aanleg van een nutsvoorziening in het plan opgenomen. Het stichten van een horecagelegenheid, een jachthaven e.d. wordt aan derden (verenigingen, particulieren) toegedacht. Daar de gemeente Bergen op Zoom beschikt over mobiele toiletunits behoeft de bouw van toiletgebouwen niet in deze eerste fase van de inrichting plaats te vinden. Bij het stichten van een horecagelegenheid kan overwogen worden hierin tevens openbare toiletvoorzieningen op te nemen.

Het badstrand, geprojecteerd noordelijk van het plateau, dient een afscherming te krijgen teneinde te voorkomen dat met zeilplanken van deze zone gebruik gemaakt wordt. Om afslag te voorkomen dient het strand tevens tegen de golfaanval beschermd te worden. Het parkeren vindt plaats op een parkeerterrein achter de strandzone. Het surfstrand, zuidelijk van het plateau, krijgt een oeverbescherming d.m.v. een grindbestorting op de oeverlijn. I.v.m. het transport van surfmateriaal is de parkeergelegenheid in de directe nabijheid van het strand geprojecteerd. De interne strandontsluiting takt ter hoogte van het surfstrand aan op een door de gemeente Bergen op Zoom aan te leggen weg die vanaf de Scheldelaan via een viaduct over de geprojecteerde Randmeerweg naar de Bergse Plaat loopt. Ter hoogte van deze aantakking is eveneens de kortsluiting tussen bovengenoemde weg en de Randmeerweg gepland. Op deze wijze is het strand zowel voor de inwoners van Bergen op Zoom als vanuit de regio zeer goed te bereiken.

4.2. Aanlegkosten, kostendragers en uitvoering

De kosten van de basisinrichting van de Binnenschelde zijn als volgt globaal geraamd (incl. B.T.W.):

- voorzieningen t.b.v. het opzetten van het peil	f 700.000,--
- grondwerk strandaanleg	- 900.000,--
- oeverbescherming	- 300.000,--
- ontsluiting, parkeren	- 400.000,--
totaal	f 2.300.000,--

In het Referentieplan dat in de B.C.M. als richtsnoer door de betrokkenen werd vastgesteld zijn het Ministerie van Landbouw en Visserij en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat genoemd als kostendrager voor de basisinrichting van de Binnenschelde ieder voor f 1,4 miljoen. Aangezien de kosten van het doorlaatwerk in de Noordelijke Markiezaatskade voor een deel toegerekend moet worden aan de inrichting van de Binnenschelde resteert een bedrag van ca. f 2,3 miljoen.

De globale raming stemt met dit bedrag overeen. Na goedkeuring van het inrichtingsplan en de basisinrichting voor de Binnenschelde zal de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders de uitvoering van de inrichtingswerken verder voorbereiden en begeleiden (besteksvorbereiding, aanbesteding, directievoering etc.).

De daadwerkelijke uitvoering van werken zal plaats kunnen vinden nadat de overdracht van de Binnenschelde (zie 4.3.) geregeld is. Vanwege de waterkwaliteit is planning van de werkzaamheden t.b.v. de basisinrichting Binnenschelde sterk gekoppeld aan de werkzaamheden t.b.v. het afleiden van het water uit de Augustapolder (incl. riooloverstorten etc.). De huidige planning gaat uit van een start van beide werken medio 1986. De inrichting werkzaamheden Binnenschelde kunnen in dat geval eind 1987 voltooid zijn, terwijl de werkzaamheden t.b.v. de afleiding van het Augustapolderwater medio 1988 gereed kunnen zijn.

4.3. Overdracht en beheer

Het waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeheer ligt momenteel nog in handen van Rijkswaterstaat. De overdracht van dit beheer aan het Hoogheemraadschap West Brabant wordt voorbereid.

Het interim beheer van de domeingronden in het Markiezaat (incl. Binnenschelde) wordt sinds 1984 gevoerd door de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders.

De gemeente Bergen op Zoom heeft zich reeds bij de overeenkomsten tussen het Rijk en de gemeente betreffende de Bergse Plaat in principe bereid verklaard om, met uitzondering van het waterkwaliteits- en waterkwantiteitsbeheer, de Binnenschelde in eigendom, beheer en onderhoud over te nemen. Deze overdracht wordt momenteel voorbereid en dient geregeld te zijn alvorens de inrichtings werkzaamheden te starten.

Het meest praktische tijdstip van overdracht van het beheer en onderhoud is de einddatum van de onderhoudstermijn van de aannemer die de inrichtingswerkzaamheden uitvoert.

De kosten voor beheer en onderhoud van de Binnenschelde (bij een voltooide basisinrichting) zijn globaal geraamd:

- beheer van het water (pomp etc.)	f 75.000,--
- onderhoud oeverbeschermingen	- 50.000,--
- onderhoud stranden	- <u>75.000,--</u>
totaal	f 200.000,--

Tegenover deze uitgaven kunnen ook enige inkomsten worden gesteld nl. de opbrengsten uit verpachting/verhuur van de ondergrond van horecagelegenheid, jachthaven etc..

5. Samenvatting

Door de opspuitwerkzaamheden in het noordelijk deel van het Markiezaat is het randmeer de Binnenschelde ontstaan. Dit meer is een recreatieve functie toegedacht.

In juni 1984 heeft de Bestuurlijke Commissie Markiezaat m.b.t. de nota "Integratiestudie inrichting Binnenschelde" besloten, dat op grond van alternatief 3b een inrichtingsplan en een plan voor de basisinrichting diende te worden opgesteld. Hoewel het alternatief 3b uitgaat van het opzetten van het waterpeil tot N.A.P. + 0,75 m is in het voorliggende inrichtingsplan gekozen voor een hoger peil n.l. N.A.P. + 1,50 m.

Reden hiertoe vormde de kostenpost "grondverzet", welke ook bij alternatief 3b het in eerste instantie beschikbare bedrag (Referentieplan) verre te boven ging. Door het instellen van dit hoge peil ontstaat een recreatiemeer van ca. 170 ha waarvan 90 à 95% bevaarbaar is voor zeilplanken en (kleinere) zeilboten.

De aanleg van bad- en surfstranden is voorzien op een tweetal locaties n.l. een hoofdlocatie nabij Kijk in de Pot en een nevenlocatie nabij de Molenplaat. Op de hoofdlocatie is tevens ruimte gecreëerd voor een jachthaven/visbotenhaven, een horecagelegenheid etc.

De oevervisserij vindt in dit inrichtingsplan een plaats langs de Waterscheiding en nabij de Waterschans, terwijl de aanleg van een pad vanaf de Noordelijke Markiezaatskade via de Waterscheiding naar de Bergse Plaat de mogelijkheid biedt voor een fiets-/wandeltocht rond de Binnenschelde.

De eerste fase van het inrichtingsplan - de basisinrichting - is volgens de in het Referentieplan gemaakte (financiële) afspraken met name bedoeld om het realiseren van compenserende (Oosterscheldewerken) en afleidende (Markiezaatsmeer) recreatievoorzieningen mogelijk te maken.

De basisinrichting omvat derhalve het creëren van het recreatiemeer en de aanleg van een deel van het bad- en surfstrand op de hoofdlocatie, met bijbehorende parkeervoorzieningen etc.. Voor derden ontstaat de mogelijkheid voor de bouw van een horecagelegenheid en de aanleg van een jachthaven.

De kosten van deze basisinrichting komen voor rekening van het Rijk (Ministerie van Landbouw en Visserij en Ministerie van Verkeer en Waterstaat) conform de afspraken in het Referentieplan.

De uitvoering van de werken zal volgens de huidige planning plaats vinden in 1986/1987.

De gemeente Bergen op Zoom is in principe bereid om de Binnenschelde in eigendom, beheer en onderhoud over te nemen met uitzondering van het waterkwaliteits- en -kwantiteitsbeheer. Overdracht van dit laatste zal in principe plaatsvinden aan het Hoogheemraadschap West-Brabant.

PROGNOSE WATERKWALITEIT BINNENSCHELDE

Voor zwemwater worden normen gesteld zowel via de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren als via het Besluit Hygiëne en Veiligheid Zwemgelegenheden (bijlage 1, blad 2 en 3).

Na afleiding van het water van de Augustapolder incl de overstorten van het gemeentelijk rioolstelsel van Bergen op Zoom vormt de Binnenschelde een afzonderlijk waterhuishoudkundige eenheid. Watertoevoer vindt plaats in de vorm van neerslag en met suppletiewater uit het Zoommeer. De kwaliteit van het Binnenscheldewater zal derhalve sterk afhankelijk zijn van de kwaliteit van het Zoommeerwater en de neerslag. Van de neerslag zijn kwalitatieve gegevens voorhanden van het drinkwaterstation Huijbergen. Voor het Zoommeer is een prognose van de waterkwaliteit opgesteld door de Deltadienst van Rijkswaterstaat (DDMI 84.420).

Uit deze gegevens blijkt dat aan de kwaliteitsnormen voor zwemwater voldaan kan worden met uitzondering van de norm voor doorzicht (> 1 m).

Het doorzicht van de Binnenschelde zal bepaald worden door het fosfaatgehalte in het meer en de als gevolg daarvan optredende algengroei.

De ervaring bij soortgelijke situaties elders in Nederland leert dat voor een doorzicht van 1 m een fosfaatgehalte in het meer van 0,05 mg P/l noodzakelijk is. Hiervoor is een fosfaatgehalte van het inkomende water (neerslag + Zoommeerwater) nodig van 0,05 - 0,10 mg P/l. Het fosfaatgehalte van het neerslagwater is ca. 0,07 mg P/l. De prognose voor het fosfaatgehalte van het Zoommeerwater is ca. 0,20 mg P/l.

De prognose voor de benodigde hoeveelheid Zoommeerwater bij een Binnenscheldepeil van NAP +1,50 m bedraagt ca 365 mm. De neerslag bedraagt in een gemiddeld jaar ca 380 mm.

Het gemiddelde fosfaatgehalte van het inkomende water (neerslag + Zoommeerwater) bedraagt dan ca 0,13 mg P/l, hetgeen een doorzicht van 0,50 à 0,80 m oplevert. Overigens kan ook het bodemslib in de Binnenschelde nog een rol gaan spelen bij de fosfaathuishouding. Onder de huidige omstandigheden (laag peil, Augustapolderwater etc) is het echter nog niet mogelijk om hiernaar onderzoek te doen. Mogelijkheden om het fosfaatgehalte van het meerwater te verminderen kunnen in eerste instantie gezocht worden in het beperken van de hoeveelheid suppletiewater (beperken van de kadewel, accepteren van enige peilfluctuatie etc.). Mocht dit niet tot het gewenste resultaat leiden dan kan aanvullend defosfatering van het suppletiewater worden overwogen.

ZWEMWATERNORMEN ZOALS GENOEMD IN HET BESLUIT KWALITEITSDOELSTELLINGEN
EN METINGEN OPPERVLAKTEWATEREN (WET VERONTREINIGING OPPERVLAKTEWATEREN).

parameter	eenheid	norm
1. Zuurgraad	pH	6,5 - 9,0
2. Doorzicht	meter	>1
3. Thermotolerante colibacteriën	aantal/ml	<3 de mediaanwaarde van de uitkomsten van het onderzoek
4. Kleur	-	een niet anders dan door natuurlijke omstandigheden veroorzaakte kleur
5. Geur	-	afwezigheid van rottingsgeuren of andere geuren die algemeen als hinderlijk worden ervaren, in het bijzonder de geur van fenolen
6. Schuim	-	een niet anders dan door natuurlijke omstandigheden veroorzaakte hoeveelheid schuim
7. Olie	-	geen zichtbare hoeveelheid olie op het wateroppervlak
8. Vuil	-	afwezigheid in en op het water en op de bodem van afvalstoffen en dode organische materie in aanmerkelijke hoeveelheid
9. Faecale streptococci	aantal/ml	< 3 de mediaanwaarde van de uitkomsten van het onderzoek
10. Salmonellae	-	niet aantoonbaar in 100 ml
11. Entero-virussen	-	niet aantoonbaar in 1000 ml
12. Met waterdamp vluchtige fenolen	µg/l C_6H_5OH	<10
13. Minerale olie	µg/l	< 200
14. Oppervlakte actieve stoffen die reageren met methyleen blauw (lanzyl sulfaat)	µg/l	<200
15. Zuurstof (opgelost)	mg/l	> 5
16. Organochloor- en fosfor pesticiden		
17. Metalen en cyanide		

ZWEMWATERNORMEN ZOALS GENOEMD IN HET (CONCEPT) BESLUIT HYGIENE
EN VEILIGHEID ZWEMGELEGENHEDEN

parameter	eenheid	norm
1. Thermotolerante bacteriën van de coli-groep	aantal per 100 ml	< 2000
2. Doorzicht	meter	> 1
3. Zuurgraad	pH	6,0 < pH < 9,0
4. Kleur	-	een niet anders dan door natuurlijke omstandigheden veroorzaakte kleur
5. Geur	-	afwezigheid van rottingsgeuren of andere geuren die algemeen als hinderlijk worden ervaren, in het bijzonder de geur van fenolen
6. Schuim	-	een niet anders dan door natuurlijke omstandigheden veroorzaakte hoeveelheid schuim
7. Olie	-	geen zichtbare hoeveelheid olie op het wateroppervlak
8. Vuil	-	afwezigheid in of op het water en op de bodem van afvalstoffen en dode organische materie in aanmerkelijke hoeveelheid
9. Salmonellae	-	niet aantoonbaar in 100 ml
10. Entero-virussen	-	niet aantoonbaar in 1 liter

RIJSDIENST VOOR DE JOSSEMEERPOLDERS
AFD. DELTA

BASISRICHTING BINNENSCHIED
BERGEN OP ZOOM

DOORSNEDEN 1:500

SCHAAL: 1:5000

DATE: 4-5-85

GEW.: 7-9-85

SET: 131

FORMAAT: B3

STAMPBOEKNUMMER: 137692

Betroot lij: 0.18385

ZIEBENTE BERGEN OP ZOOM
ZIEBENTE WISBEBRECHT